

Till
Utvecklings- och näringslivsavdelningen i Finspångs kommun
Kommunstyrelsen i Finspångs kommun

Yttrande över förslag till VA-plan – Finspångs kommun

Jag fokuserar enbart på Bränntorps fritidsområde och väljer att först kommentera VA-översikten eftersom den utgör underlag för förslaget till VA-plan.

VA-översikten

Även om VA-översikteten betecknas som ett kunskapsunderlag som främst vänder sig till dem som arbetar med VA-frågor finns det anledning att kommentera vissa delar eftersom de har betydelse för vad som framkommer i förslaget till VA-plan.

Redan i inledningen om grunder för VA-Planering sägs där att ” Om det finns särskilda omständigheter som fördyrar byggandet av en VA-anläggning i ett område och kostnader avviker mycket från normal anslutningsavgift så ska kommunen, enligt LAV besluta om särtaxa. Det innebär att fastighetsägarna i området får betala en högre anslutningsavgift än den normala som framgår av VA-taxan.” En särtaxa är ett avsteg från den solidariska fördelningsprincipen, nyttoprincipen, som gäller för avgifter i övrigt inom verksamhetsområdet i kommunen.

Jag noterar att Bränntorps fritidsområde **inte** är ett verksamhetsområde enligt kommunens översiktsplan, men att det är underförstått/ förutsatt i VA-översikten att kommunfullmäktige ska ändra i översiktsplanen så att Bränntorps fritidsområde ska vara ett verksamhetsområde med allt vad det innebär och att särtaxa skall införas. Något som hittills inte tillämpats i kommunen för något verksamhetsområde.

Nyttoprincipen innebär att kommunen sätter avgiften efter den nytta som varje fastighet har av en tänkt va-anläggning och bortser från eventuella kostnader för fastigheten i fråga. Stora kostnadsskillnader mellan kundens nytta och kommunens kostnader ska dock påverka avgiftssättningen. Det är en stor skillnad mellan den nytta som förslagsställarna ser och den nytta som jag som fastighetsägare ser. Som fritidsboende ser jag ingen som helst nytta av kommunalt vatten i Bränntorp. Den vattenförsörjning som vägföreningen i Bränntorp tillhandahåller är fullt tillfredsställande för mig som fritidsboende. I övrigt har de permanent boende ordnat sin egen vattenförsörjning och har sitt ansvar för den .

De Nationella miljö kvalitetsmål som antagits av Riksdagen anger den kvalitet olika delar av miljön varaktigt ska uppvisa. Av de nationella miljömålen är det främst fem mål som är relevanta för den kommunala VA-försörjningen: giftfri miljö ,ingen övergödning, levande sjöar och vattendrag, grundvatten av god kvalitet.

Det finns i VA-översikten inga som helst mått avseende dessa frågor när det gäller Bränntorps fritidsområde. I översiktsplan anges sjön Stora Gryten ha en god ekologisk status. Några jordbruk finns inte vid sjön.

I Finspångs kommuns översiktsplan 2011 redovisas de förändringar som kan förväntas fram till år 2025. Det finns ett antal ambitioner och strategier i översiktsplanen som rör VA-verksamheten, bl.a att kommunens vattenförekomster ska uppnå en god status. Utanför verksamhetsområdet för vatten och avlopp har kommunen ingen skyldighet att förse fastigheter med vatten och avlopp.

Det är inget fel på kvalitet och tillgång till sommarvatten i Brännatorp. Det finns heller inget som talar för att det skulle förändras.

I bebyggelsegrupper utan kommunalt VA ingår Brännatorps fritidsområde (Tabell 6). Närmast klassad recipient är Stora Gryten med hög ekologisk status (och enligt översiktsplanen god sådan). Det finns således anledning att tro att sjön "mår bra" om inte mätningar visar på något annat. Några sådana mätningar redovisas inte i detta underlag. Uppenbarligen har Stora Gryten klarat hittillsvarande belastning utan att påverkas negativt.

Antal bostadshus i Brännatorp anges till 307. Att merparten (över 80 %) av dessa är fritidshus som endast bebos någon eller några månader om året nämns inte. Detta borde vara viktigt att beakta när det gäller belastningen på miljön.

När det gäller bebyggelseutveckling framgår att i delområden med minskade i folkmängd, är minskningen kraftigast i Regnområdet samt Rejmyre - Hävla med omnejd. Här bör Brännatorp inkluderas. I översiktsplanen nämns antalet permanent boende i Brännatorp vara 130 år 2009. I detta underlag sägs 21% - 64st. Det faktiska antalet idag är 57 eller till och med lägre. Av de idag permanent boende är flertalet äldre personer i pensionsåldern. Den tendens som finns idag är att det blir allt färre permanent boende och fler fritidsboende. Hur som helst så är det en kraftigt minskande andel permanent boende och därmed mindre belastning på miljön.

VA-planen

I förslag till VA-plan står att VA-planen **har beslutats** av kommunfullmäktige. Jag antar att det är ert förslag, men VA-planen ska beslutas av kommunfullmäktige och det har ännu inte skett. Jag noterar att Brännatorps fritidsområde ännu så länge **inte** är något verksamhetsområde enligt översiktsplanen.

Betyder ert förslag att ni föreslår att Brännatorps fritidsområde i översiktsplanen ska klassas som ett verksamhetsområde? Avser det i så fall endast VA eller ingår andra frågor? Det är inget fel på kvalitet och tillgång till sommarvatten i Brännatorp. Det finns heller inget som talar för att det skulle förändras.

Att etablera samverkan med grannkommuner (Vingåker och Katrineholm) syftar uppenbarligen på tidigare uppgivna två alternativ, bl.a t.ex en avloppsledning genom sjön Gryten. Det är kostsamma alternativ för såväl kommunen som de boende i Brännatorp. Man tar inte ens upp möjligheten med förbättrade enskilda eller gemensamma avloppslösningar. Detta är en brist då sådana lösningar finns på marknaden och har godkänts av åtskilliga kommuner.

Att Finspångs Tekniska Verk behöver ha "en följsam taxeutveckling" kopplat till den långsiktiga planeringen innebär uppenbarligen att kommunen föreslås besluta om "en modell för tillämpning av särtaxa utifrån kommunens specifika bebyggelsestruktur" och att taxan ska "uppdateras utifrån utveckling av rättspraxis". Detta är en vag formulering som behöver kompletteras i ekonomiska termer både för enskilda och kommunens beslutsfattare. Vad händer om kommunen inte kan ta ut särtaxa?

Att Finspångs Tekniska Verk behöver ha "en följsam taxeutveckling", innebär inte att fritidsboende i Brännatorp behöver FTV:s tjänster avseende vatten eftersom nuvarande vattenförsörjning är fullt tillfredställande.

Vad som är optimalt ut ett systemperspektiv för FTV är inte självklart detsamma som att kommunalt vatten och avlopp måste anläggas i Brännatorp. Kommunalt vatten behövs inte i Brännatorp. Ett

decentraliserat avloppssystem med enskilda eller gemensamma lösningar finns på andra fritidsområden i Sverige, men det förbigås i förslaget med tystnad.

Det finns förvisso personer som bor permanent i Brännatorp, men antalet minskar kraftigt och medelåldern är hög. Fn finns 52 permanenta hushåll varav flertalet är pensionärer som bott under lång tid. Brännatorp är inget potentiellt omvandlingsområde/utvecklingsområde, snarare tvärtom. I översiktsplanen sägs att , och det finns mycket få möjligheter att utveckla området vidare. Det har visat sig sant och därför är det betänkligt att man inte ger andra alternativ än ett kommunalt verksamhetsområde för VA.

Brännatorp är enligt översiktsplanen ett fritidsområde utanför kommunalt verksamhetsområde och så bör det även framdeles betraktas.

Den bedömning som utredarna presenterar i tabellform på sidan 13 avseende Brännatorp har inget uppenbart stöd i VA-översikten. Man presenterar antal hus(307) utan att ta hänsyn till andelen fritidsboende och behov av VA-åtgärd-klassning med små plus och minustecken och kommer därigenom fram till att det inte finns möjlighet till enskilda lösningar och säger under rubriken samhällsfaktorer att området finns upptaget i översiktsplanen som utvecklingsområde.

Att rakt av klassa som prioritet 1 och påstå att det inte finns möjlighet till enskilda avloppslösningar (eller gemensamma) utan att presentera ett närmare underlag är inte tillräckligt för beslut. Om det eventuellt finns ett sådant underlag så har det i vart fall inte presenterats för remissinstanserna.

Att Brännatorp skulle vara ett utvecklingsområde bestrider jag utifrån att antal fast boende minskar kraftigt. Att föreslå åtgärden utbyggnad och behov av detaljplan på det knapphändiga underlag som presenteras i VA-översikten är helt orimligt utan ytterligare underlag och utredning.

Konsekvensbeskrivningen är alltför generellt sett allmän hållen. Det finns inga mått på konsekvenser för miljö och hälsa i form av förbättrade värden, bara påståenden.

Att ett genomförande av planen skulle få stora konsekvenser för såväl boende i Brännatorp som kommunen råder ingen tvekan om. Frågan är bara hur stora och om boende i Brännatorp och kommunens beslutande organ finner dem rimliga. Det är en brist att man inte närmare anger hur stora konsekvenserna kan bli för parterna, både med och utan särtaxa. Utredarna förutsätter att särtaxa kommer att genomföras, vilket inte är självklart. Därför bör detta belysas i underlaget innan beslut fattas.

Vilken ny bebyggelse och nyetablering av verksamheter ser utredarna för Brännatorp? Enligt gällande översiktsplan är de obefintliga.

Sammanfattningsvis hävdar jag VA-översikten **inte** kan utgöra underlag avseende Brännatorp i VA-planen för Finspångs kommun. Översikten innehåller ofullständig information om antal boende och antaganden utan tillräckligt redovisat underlag avseende miljöfaktorer och möjlighet till andra avloppslösningar än kommunal sådan. Att det finns tillräcklig vattentillgång av god kvalitet lämnas helt utan beaktande. Vidare är konsekvensanalysen ofullständig, inga mätbara miljökonsekvenser anges, de ekonomiska konsekvenserna för såväl boende som Finspångs kommun beskrivs bara i allmänna termer och då endast för ett ekonomiskt scenario -införande av särtaxa .

Bo Johansson (440226-2333)

Fastighet Finspång, Brännatorp 3:72